

Herziene businesscase REACH

Bijstelling voor invoering

1. Inleiding

De Europese REACH- en CLP-verordeningen leiden tot regeldruk bij het verspreiden van Vib's, het opstellen van Vib's (met name blootstellingsscenario's) en bij toezicht. De casus REACH, zoals uitgevoerd door de ketenpartners in de verfbranche en ondersteund door Sggv, toont aan dat deze regeldruk verminderd kan worden door de slimme inzet van ICT. Deze businesscase biedt inzicht in de mate waarin regeldruk verminderd kan worden in de verfbranche en andere branches waarop de REACH- en CLP-verordeningen van toepassing zijn.

Deze businesscase gaat uit van de businesscase zoals opgesteld in de intakefase van de casus. De ervaringen uit de casus leiden tot een aantal bijstellingen, met name:

- inzicht in de effecten van invoering van het casusproduct¹ voor de geautomatiseerde verspreiding van Vib's, en
- concretisering voor drie andere branches naast de verfbranche (producenten van was- en reinigingsmiddelen, rubber- en kunststof en lijmen en katten) waar invoering zou kunnen plaatsvinden.

Hoofdstuk 2 geeft inzicht in de huidige regeldruk, waarna in hoofdstuk 3 de effecten op de regeldruk van een aantal oplossingsrichtingen worden geïnventariseerd. In hoofdstuk 3 worden de effecten tevens geëxtrapoleerd naar de drie andere branches.

2. Huidige regeldruk

Dit hoofdstuk brengt de regeldruk in kaart bij de volgende drie activiteiten:

- opstellen en onderhouden van Vib's;
- verspreiden van Vib's, en
- toezicht.

2.1. Regeldruk bij opstellen en onderhouden van Vib's

Tijdens de casus is besloten de praktijktest niet te richten op het maken van Vib's. De praktijktest biedt daardoor geen aanleiding om de eerder in de intake opgestelde businesscase op dit onderdeel bij te stellen.

Huidige regeldruk

Kleinere verfformuleerders maken en/of wijzigen jaarlijks 10 tot 25 Vib's. Zij geven aan per Vib circa € 750 te besteden aan extern advies en software en circa 5 uur aan arbeidstijd, waaronder tijd om zich op de hoogte te stellen van (gewijzigde) wet- en regelgeving. Er zijn naar inschatting circa 20 kleinere formuleerders die leveren aan professionele eindgebruikers en industrie. De twee grote formuleerders in Nederland maken en/of wijzigen jaarlijks ieder circa 2.500 Vib's (inclusief Vib's die meerdere keren per jaar worden gewijzigd) en spenderen per Vib circa 1 à 2 uur aan arbeidstijd en een onbekend bedrag aan software².

Tabel 1. Kosten opstellen en onderhouden van Vib's door formuleerders.

¹ In de casus is een prototype ontwikkeld. Deze businesscase gaat uit van invoering in de branches van het nog te ontwikkelen eindproduct.

² Dit bedrag is onder andere onbekend omdat deze software een onderdeel vormt van de bedrijfssoftware voor de organisatie als geheel. De kosten zijn niet te verbijzonderen.

	Aantal formuleerders	Aantal Vib's	Tijdsbesteding		Uitgaven	
			Per Vib	Totaal	Per Vib	Totaal in € '000
Kleinere formuleerders	20 ³	15	5 uur	1.500 uur	€ 750	€ 225
Grote formuleerders	2	2.500	1,5 uur	7.500 uur	PM	PM
Totaal				9.000 uur		€ 225 + PM

Uit bovenstaande blijkt dat kleinere formuleerders ruim 3 maal zoveel tijd – als grote formuleerders – besteden aan het maken en/of wijzigen van een Vib. Uit gesprekken met kleinere formuleerders komt naar voren dat zij, in verhouding tot grote formuleerders, met name tijd besteden aan het uitzoeken van toepasselijke wet- en regelgeving. Grote formuleerders besteden met name tijd aan het invoeren van de chemische receptuur in hun ICT-systemen, waarna deze systemen het werk grotendeels uit handen nemen.

De tijdsbesteding van de kleinere formuleerders uitgedrukt in geld, tegen een uurtarief van € 50⁴, heeft een waarde van € 75 duizend. De uitgaven aan externe bureaus en software bedragen voor hen dus het merendeel van de totale kosten: € 225 duizend van totaal € 300 duizend. De regeldruk bedraagt € 300 duizend.

Potentiële vermindering van regeldruk

Indien de verfbranche in staat is om met een nieuw te introduceren voorziening de lasten voor de kleinere formuleerders met tenminste 50% terug te brengen, moeten de kosten van die voorziening minder zijn dan € 150 duizend (dat is 50% van eerder genoemde € 300 duizend). De baten en lasten zijn dan in evenwicht.

2.2. Regeldruk bij verspreiden Vib's

De casus richtte zich op het verspreiden van Vib's. De casus leidt niet tot aanpassing van onderstaande opstelling van de huidige regeldruk. Uit de praktijktest blijkt dat de regeldruk van het verspreiden van Vib's vrijwel volledig vermeden kan worden. Daarnaast heeft de bouw van het prototype inzicht opgeleverd in de benodigde ontwikkelkosten van een eindproduct.

Huidige regeldruk

Het verstrekken van Vib's aan eindgebruikers is arbeidsintensief. Naar inschatting van de VVVF zijn er in Nederland 250 uitleverpunten voor de professionele gebruiker, die ieder gemiddeld 50 klanten per dag bedienen. Per dag omvatten 2 à 3 leveringen een product dat geclassificeerd is als 'gevaarlijk'. Rekening houdende met 250 openingsdagen per jaar, moet ruim 150 duizend keer per jaar een Vib worden verstrekt. Deze handeling bestaat uit het zoeken van het juiste Vib, het controleren of een Vib is afgestemd op de situatie van de eindgebruiker, en het verstrekken zelf. De tijd wordt door de VVVF totaal geschat op circa 4 minuten per Vib. Daarmee bedraagt de tijdsbesteding in de branche ruim 10 duizend uur per jaar aan het verstrekken van Vib's. Dit is exclusief de tijd die nodig is om het Vib te verstrekken van leveranciers van stoffen aan formuleerders, van formuleerders aan distributeurs en eventuele verstrekking tussen distributeurs. De regeldruk bestaat volledig uit tijdsbesteding en heeft een waarde van ruim € 520 duizend⁵, gerekend met een uurtarief van € 50⁴. Het betreft hier een

³ Op basis van gesprekken met bedrijven in de verfbranche is ingeschat dat er van de in totaal 80 formuleerders, er 20 kleinere formuleerders actief zijn die hun producten afzetten bij professionele gebruikers en in de industrie.

⁴ Gebaseerd op het tarief voor een hoogopgeleide kenniswerker in: Regiegroep Regeldruk, *Met en is Wet en II*, 2007 (Standaard Kostenmodel). Het tarief is gecorrigeerd voor inflatie naar prijzen van 2012.

⁵ De genoemde kosten zijn inhoudelijke nalevingskosten. Zij worden gemaakt om te voldoen aan wet- en regelgeving. De kosten zijn geen administratieve lasten, omdat de kosten niet gemaakt worden om aan een informatieverplichting jegens de overheid te voldoen (het betreft hier informatieplichten tussen ondernemingen onderling).

conservatieve schatting. Naar verwachting zijn de kosten voor zowel de verhandelaar als de eindgebruiker in de praktijk hoger.

Potentiële vermindering van regeldruk

Uit de praktijktest blijkt dat geautomatiseerde verspreiding van Vib's mogelijk is. Afhankelijk van het niveau van automatisering kan de regeldruk ter waarde van € 520 duizend vrijwel volledig vermeden worden. Om het niveau van automatisering te bereiken moet geïnvesteerd worden in de ontwikkeling en invoering van een eindproduct, gebaseerd op het prototype zoals gebruikt in de praktijktest. Op basis van gesprekken met de leverancier van het prototype voor de praktijktest gaan we uit van doorontwikkelkosten van € 10 duizend eenmalig. Daarnaast nemen we een stelpost op voor aansluiting van de individuele bedrijven van gemiddeld € 5 duizend eenmalig. Grote bedrijven zullen mogelijk een veelvoud van dit bedrag voor invoering uitgeven door de inpassing in een momenteel al complexe informatievoorziening. Kleine bedrijven geven mogelijk veel minder uit.

2.3. Regeldruk bij toezicht

Tijdens de casus is overleg gevoerd met de inspecties ILT, NVWA en de Inspectie SZW. De casus leidt niet tot aanpassing van onderstaande opstelling van de huidige regeldruk en het besparingspotentieel.

Huidige regeldruk

Invoering van een voorziening voor geautomatiseerde verspreiding van Vib's kan leiden tot besparing op de controle-uren, omdat in plaats van individuele bedrijven en individuele Vib's er in de nieuwe situatie sprake is van een systeem dat op zijn werking gecontroleerd kan worden via een (digitale) steekproef. Dat is veel minder arbeidsintensief dan controle bij de individuele bedrijven op individuele Vib's. Zowel de inspectiediensten als de bedrijven zouden in de nieuwe situatie minder tijd kwijt kunnen zijn met controles.

Een reguliere integrale controle van een bedrijf op de REACH- en CLP-regelgeving vergt een tijdsbesteding van in totaal circa 3 dagen (inclusief voorbereiding, uitvoering en afronding/nazorg) voor de overheid.

Potentiële vermindering van regeldruk

Daar kan dan circa 20% op worden bespaard. Omdat de controle op Vib's minder tijd vraagt kan extra tijd worden besteed aan de inhoudelijke controle van andere REACH-onderwerpen (bijv. registratie, restrictie). We gaan er vanuit dat een ondernemer ook 20% bespaart op inspectietijd. We nemen aan dat de huidige inspectietijd voor een ondernemer circa 1/3 bedraagt van de hoeveelheid tijd die de overheid besteedt (de overheid bereidt de inspectie immers zelfstandig voor en doet zelfstandig afronding/nazorg). Onder de aanname dat gemiddeld jaarlijks wordt geïnspecteerd in de verfbranche leidt dit bij 20 formuleerders en 250 distributiepunten tot een besparing van € 22 duizend (dat is $270 * 20\% * 1/3 * 3 \text{ dagen} * 8 \text{ uur} * € 50 \text{ per uur}$).

Daarnaast kan het systeem (mits ingevoerd bij alle branches) ook leiden tot een directe financiële besparing van € 10 duizend tot € 20 duizend per jaar. De ILT besteedt jaarlijks € 25 duizend aan beoordelingskosten van Vib's. Die kosten kunnen dan grotendeels vermeden worden. Daarnaast kan het systeem ook mogelijk I-SZW en SZW-beleid ondersteunen bij de uitvoering van het Arbo-beleid voor gevaarlijke stoffen. Meerwaarde zit er ook in als het systeem wordt uitgerold naar andere branches.

3. Effecten op alle branches met impact van de verordeningen

De andere branches die impact ondervinden van de verordeningen kennen dezelfde problemen en hier voorgestelde oplossingsrichtingen zijn mogelijk van toepassing. De problemen in andere branches doen zich mogelijk in een andere mate voor.

3.1. Extrapolatie naar andere branches

In het kader van de REACH-verordening omvat de verfbranche circa eentiende van de chemische industrie waarop de verordening van toepassing is.

Verspreiden van Vib's

Professionele eindgebruikers van verf vormen een gefragmenteerde markt die, volgens cijfers van het CBS, voor 70% uit ZZP'ers bestaat. De inhoudelijke nalevingskosten voor distributie van Vib's zijn daardoor in de verfbranche naar verhouding vrij groot. Schoonmaakbedrijven, die eveneens grotendeels tot het midden- en kleinbedrijf behoren, zijn een belangrijke doelgroep voor producenten van was- en reinigingsmiddelen. Op basis van deze constatering in samenhang met de vergelijkbare grootte van de markt voor verf en markt voor schoonmaakmiddelen in Nederland (beide circa € 800 miljoen per jaar), gaan we ervan uit dat de regeldruk bij leveranciers van was- en reinigingsmiddelen van dezelfde orde is. Bedrijven in de rubber- en kunststofindustrie verstrekken veel minder vaak Vib's. De markt voor lijmen en kitten is beduidend kleiner (met een omzet van € 120 miljoen per jaar circa zeven maal zo klein), waarbij we verwachten dat de regeldruk zich hier *naar verhouding* in dezelfde mate voordoet als in de verfbranche. Dit wil zeggen dat we verwachten dat de regeldruk voor het verspreiden van Vib's, zoals gevonden voor de verfbranche, zich in gelijke mate voordoet in de branche voor was- en reinigingsmiddelen en zich voor eenzevende voordoet in de branche voor lijmen en kitten.

Voor het overige van de chemische industrie gaan we ervan uit dat deze gedomineerd wordt door grootzakelijke relaties waarin de regeldruk door verspreiding van Vib's zich vrijwel niet voordoet.

Toezicht

We schatten de kosten voor toezicht op de gehele chemische industrie, naar verhouding, een factor 10 groter dan de kosten in de verfbranche. Zie tabel 2 voor een overzicht van deze bedragen en de verhouding tussen de verfbranche en alle branches met impact van de verordeningen.

Opstellen en onderhouden van Vib's

De kosten voor het opstellen en onderhouden van Vib's schatten we verhoudingsgewijs gelijk in voor de andere branches. Extrapolatie van de kosten voor het opstellen en onderhouden van Vib's leidt tot een schatting van totaal € 6,8 miljoen. Dit bedrag bestaat uit € 2,3 miljoen voor kosten die de bedrijven moeten betalen voor de inhuur van externe bureaus en de aanschaf van software en € 4,5 miljoen aan tijdsbesteding (een factor 10 groter dan de verfbranche).

Tabel 2. Besparing op de regeldruk voor verspreiden en maken van en toezicht op Vib's.

	Verfbranche		Alle branches met impact van de verordeningen (extrapolatie)	
	Totale regeldruk	Reductie regeldruk	Totale regeldruk	Reductie regeldruk
Opstellen en onderhouden van Vib's	€ 675 duizend + 1 PM-post	€ 150 duizend	€ 6,8 miljoen	€ 1,5 miljoen
Verspreiden van Vib's	€ 520 duizend	€ 520 duizend	€ 1,1 miljoen	€ 1,1 miljoen
Toezicht	€ 108 duizend	€ 22 duizend	€ 1,1 miljoen	€ 220 duizend
Totaal	€ 1,3 miljoen	€ 692 duizend	€ 9,0 miljoen	€ 2,8 miljoen

3.2. Resultaat

In tabel 3 staan de genoemde reductie op de regeldruk en de benodigde investeringen en exploitatielasten, uitgezet in de tijd, tegenover elkaar.

Tabel 3. Resultaat verfbbranche (alle bedragen in '000 euro).

	2013	2014	2015	2016
Lasten				
Ontwikkelen	€ 10			
productievoorziening				
Invoering	€ 100			
Totaal lasten	€ 110	€ 0	€ 0	€ 0
Baten				
Reductie regeldruk	€ 346	€ 692	€ 692	€ 692
Resultaat	€ 236	€ 692	€ 692	€ 692

Na de casus zal een productievoorziening gerealiseerd moeten worden, ter waarde van € 10 duizend (conform offerte van leverancier betrokken bij de praktijktest). De exploitatielasten van de productieomgeving begroten we vanwege gebruik van bestaande voorzieningen op nihil. We gaan er vanuit dat de ketenpartners in 2013 tot invoering zullen overgaan en reeds in 2013 baten zullen realiseren. We nemen aan dat de in 2013 te realiseren baten 50% bedragen van de totale reductie in regeldruk van € 692 duizend die naar verwachting in 2014 wordt bereikt.